

<b>Sygn. akt</b>	<b>III AUa 973/13</b>
------------------	-----------------------

--	--

**WYROK**  
**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia **15 stycznia 2014 r.**

**Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

	Przewodniczący:	<b>SSA Irena Mazurek (spr.)</b>
	Sędziowie:	<b>SSA Barbara Gonera</b> <b>SSA Ewa Madera</b>
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **15 stycznia 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. Ł.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

**o prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 7 lutego 2012 r. do dnia 31 stycznia 2014r.**

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawczynię

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **14 maja 2013 r.** sygn. akt **III U 242/13**

**I. zmienia pkt II zaskarżonego wyroku w ten sposób ,że przyznaje wnioskodawczyni M. Ł. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy także za okres od dnia 7 lutego 2012 r. do dnia 30 listopada 2012 r. ,**

**II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawczyni M. Ł. kwotę 30 zł ( słownie trzydzieści złotych ) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

**Sygn. akt III AUa 973/13**

# UZASADNIENIE

**wyroku z dnia 15 stycznia 2014 r.**

**Decyzją z dnia 11 lutego 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał wnioskodawczyni M. Ł. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 grudnia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r.** W podstawie prawnej decyzji powołane ogólnie zostały przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), zaś w uzasadnieniu faktycznym wskazano na orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu z dnia 23 stycznia 2013 r.

**Wnioskodawczyni M. Ł. odwołała się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu.**

W odwołaniu z dnia 23 lutego 2013 r. wnioskodawczyni wnosząc o częściową zmianę zaskarżonej decyzji poprzez zobowiązanie organu rentowego do podjęcia wypłaty przyznanego świadczenia za okres wsteczny począwszy od 7 lutego 2012 r. przy jednoczesnym wydłużeniu okresu, na który przyznano rentę do dnia 31 stycznia 2014 r., zarzuciła, że w dotychczasowym przebiegu postępowania rentowego zaskarżona część rozstrzygnięcia ZUS jest nieprawidłowa. Opisuując bowiem swoje starania o rentę – przy niekwestionowaniu faktu formalnego złożenia wniosku rentowego dopiero w dniu 6 grudnia 2012 r. - odwołująca podkreślała, że w okresie od 11 sierpnia 2011 r. do 6 lutego 2012 r. pobierała świadczenie rehabilitacyjne, zaś jej kolejny wniosek o przedłużenie wypłaty tego świadczenia został załatwiony odmownie przy błędnym przyjęciu, iż odzyskała ona zdolność do pracy. Powyższa zaś błędność stanowiska ZUS potwierdzona została w postępowaniu sądowym w sprawie IV U 113/12 Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu, gdzie biegły lekarz neurolog uznał, iż spełniła ona warunki do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy i to już od dnia zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego tj. od dnia 7 lutego 2012 r. Stąd, pomimo oddalenia jej odwołania w powołanej wyżej sprawie, dopiero wówczas powzięła wiadomość o możliwości ubiegania się o świadczenie rentowe, co skutkowało złożeniem wniosku rentowego dopiero w dniu 6 grudnia 2012 r. Niezależnie od tego wnioskodawczyni powoływała się na orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 9 stycznia 2013 r. jako jedynie prawidłowe w zakresie prognozowanego okresu odzyskania przez nią zdolności do pracy po dniu 31 stycznia 2014 r.

**W odpowiedzi na odwołanie z dnia 4 marca 2013 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wnosił o oddalenie żądania wnioskodawczyni, z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych.**

Nie kwestionując naprowadzanych przez odwołującą okoliczności związanych z przebiegiem postępowania rentowego, organ rentowy podkreślał, że zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), decydującą dla określenia daty podjęcia wypłaty renty jest data złożenia przez wnioskodawczynię wniosku rentowego, a z kolei art. 14 ust. 1 i ust. 2e wyżej powołanej ustawy stanowi wprost, iż orzeczenie lekarza orzecznika ZUS nie jest wiążące dla komisji lekarskiej Zakładu. W tym stanie rzeczy skoro z jednej strony wniosek rentowy odwołującej pochodził z dnia 6 grudnia 2012 r. zaś orzeczenie komisji lekarskiej z dnia 23 stycznia 2013 r. określało czasokres niezdolności do pracy wnioskodawczyni jedynie do dnia 30 czerwca 2013 r. (przy zgodnych stanowiskach lekarza orzecznika i komisji lekarskiej Zakładu, co do dnia 3 listopada 2012 r., jako początkowej daty powstania niezdolności do pracy odwołującej), zaskarżona decyzja przyznająca M. Ł. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 grudnia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. jest prawidłowa.

**Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu, po rozpoznaniu odwołania M. Ł., wyrokiem z dnia 14 maja 2013 r. (sygn. akt III U 242/13):**

**- w pkt I zmienił częściowo zaskarżoną decyzję ZUS przyznając wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 grudnia 2012 r. do 31 stycznia 2014r.**

**- w pkt II zaś, dalej idące żądanie odwołania oddalił** (tj. w zakresie przyznania prawa do renty za okres od 7 lutego 2012 r. do 30 listopada 2012 r.).

Koncertując się w swoich ustaleniach na przebiegu postępowania rentowego wywołanego wnioskiem M. Ł. z dnia 6 grudnia 2012 r. (przy jedynie odnotowanym fakcie uprzedniego pobierania przez wnioskodawczynię świadczenia rehabilitacyjnego od 11 sierpnia 2011 r. do 6 lutego 2012 r.), Sąd I instancji ustalił, iż M. Ł. ur. (...) z zawodu księgowa, pracująca ostatnio (od 17 września 2007 r. do 2 lutego 2012 r.) na stanowisku głównej księgowej w Firmie (...) w M., występując w dniu 6 grudnia 2012 r. z wnioskiem o przyznanie prawa do renty poddana została badaniom zarówno przez lekarza orzecznika ZUS jak i następnie – na skutek jej sprzeciwu – przez komisję lekarską Zakładu. W obu tych orzeczeniach (lekarza orzecznika z dnia 9 stycznia 2013 r. i komisji lekarskiej z dnia 23 stycznia 2013 r.), zgodnie przyjęto, iż wnioskodawczyni jest częściowo okresowo niezdolna do pracy począwszy od dnia 3 listopada 2012 r. (data przyjęcia w/w do szpitala na leczenie operacyjne), przy czym lekarz orzecznik przewidywał trwanie tej niezdolności do dnia 31 stycznia 2014 r. podczas gdy komisja lekarska uznana za dostateczny okres do 30 czerwca 2013 r. To ostatnie orzeczenie legło zaś u podstaw - zaskarżonej w niniejszym postępowaniu - decyzji ZUS z dnia 11 lutego 2013 r. przyznającej M. Ł. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 grudnia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. Przeprowadzony w postępowaniu sądowym dowód z łącznej opinii biegłych lekarzy neurologa i kardiologa – mający na celu weryfikację dokonanej przez ZUS w postępowaniu administracyjnym oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni – pozwolił z kolei Sądowi I instancji na poczynienie w sprawie ustalenia o powstaniu częściowej niezdolności do pracy M. Ł. już od dnia 7 lutego 2012 r. tj. po upływie okresu pobierania przez nią świadczenia rehabilitacyjnego, przy jednoczesnym określeniu przewidywanego terminu odzyskania zdolności do pracy na dzień 31 stycznia 2014 r. Jak podkreślił bowiem Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, opierając się w tym względzie w zupełności na w/w opinii biegłych (uznając tym samym dowód ten za w pełni miarodajny, przy podkreśleniu fachowości biegłych, zupełność ich opinii, a także zgodności konkluzji opinii z tą pozyskaną na użytek sprawy IV U 113/12 Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu), odwołująca M. Ł. cierpi przewlekłe na rwę kulszową lewostronną na podłożu dyskopatii (...), przy czym przeprowadzona w kwietniu 2011 r. operacja przepukliny jądra miazdżystego (...) dała jedynie krótkotrwały efekt, po czym po okresie około 4 miesięcy od odbytego zabiegu nastąpiło pogorszenie skutkujące reoperacją kręgosłupa w listopadzie 2012 r. W całym zaś okresie dzielącym te dwa zabiegi dolegliwości bólowe kręgosłupa wnioskodawczyni połączone były z objawami korzeniowymi i ubytkowymi. Niezalenie od tego odwołująca cierpi na nadciśnienie tętnicze, przy czym to schorzenie – dobrze kontrolowane lekami – nie upośledza w sposób istotny jej zdolności do pracy. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu - dokonując oceny prawnej sprawy – uznał żądanie odwołania za częściowo uzasadnione, to jest w zakresie samej końcowej daty ustalenia prawa do renty. Wskazując bowiem na art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), jak też opierając się na wyżej omówionej opinii biegłych, Sąd I instancji przyjął w tej części wadliwość zaskarżonej decyzji ZUS, uznając rację odwołującej co do przyznania prawa do renty do dnia 31 stycznia 2014 r. Jednocześnie – w ślad za stanowiskiem ZUS – Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, przywołując brzmienie art. 129 ust. 1 w/w ustawy emerytalno – rentowej, nie znalazł podstaw do uwzględnienia dalej idącego żądania odwołania tj. przyznania prawa do renty już od dnia 7 lutego 2012 r. podkreślając, iż wobec bezspornego faktu złożenia przez odwołującą dopiero w dniu 6 grudnia 2012 r. wniosku rentowego, najwcześniej było to możliwe – tak jak przyjął pozwany organ rentowy w zaskarżonej decyzji – od dnia 1 grudnia 2012 r. W podstawie prawnej wyroku oprócz wyżej wskazanych przepisów prawa materialnego powołany został art. 477<sup>((14))</sup>§ 2 kpc (w części uwzględniającej odwołanie) i art. 477<sup>((14))</sup>§ 1 kpc (w części stanowiącej o jego oddaleniu).

**Wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 14 maja 2013r. – w części oddającej odwołanie (pkt. II wyroku) zaskarżony został przez wnioskodawczynię M. Ł. .** W apelacji z dnia 28 czerwca 2013r. ( v. k- 61-66 ) wnioskodawczyni zarzucając zarówno naruszenie prawa procesowego ( art.233 kpc) jak i materialnego ( art. 129 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) wnosila o zmianę zaskarżonej części wyroku Sądu I instancji, poprzez przyznanie jej prawa do renty także za okres wsteczny od 7 lutego 2012r. do 30 listopada 2012r. W obszernym uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżąca-opisując raz jeszcze przebieg starań

o świadczenia związane z niezdolnością do pracy- podnosiła , że błędność działań ZUS uniemożliwiła jej wcześniejsze złożenie wniosku rentowego , a to winno uzasadniać przyjęcie za taki wniosek już ten ze stycznia 2012r. kiedy ubiegała się o dalsze świadczenie rehabilitacyjne. Powyższe zaś w sposób jednoznaczny stanowić miało o zasadności jej racji , przy czym apelująca akcentowała także fakt niepouczenia jej we właściwym czasie przez pozwany organ rentowy o możliwości ubiegania się o rentę .

***Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. nie ustosunkował się do wniosku i zarzutów apelacji wnioskodawczyni.***

***Sąd Apelacyjny w Rzeszowie rozpoznając apelację wnioskodawczyni M. Ł. zważył, co następuje;***

Wniesiony przez wnioskodawczynię środek odwoławczy skutkować musi wydaniem przez tut. Sąd orzeczenia reformatoryjnego.

Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 14 maja 2013 r. w części oddalającej żądanie M. Ł. przyznania prawa do renty za okres od 7 lutego 2012 r. do 30 listopada 2012 r. jest – jak słusznie podnosi skarżąca - wyrokiem naruszającym prawo, jakkolwiek nie w przywołanym w apelacji zakresie. Podobną uwagę odnieść też należy do stawianego w apelacji zarzutu naruszenia prawa procesowego, przy czym pamiętać należy, iż w aktualnie obowiązującym modelu apelacji pełnej Sąd II instancji pełni nie tylko rolę kontrolną, ale jest także sądem in meriti rozpoznającym sprawę niejako na nowo, co uprawnia sąd odwoławczy do eliminowania na tym etapie postępowania wszelkich dostrzeżonych uchybień Sądu I instancji niezależnie od podniesionych zarzutów zaskarżenia (por, m.in. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/07 OSNC 2008/6/55). Odnosząc więc powyższe uwagi do okoliczności przedmiotowej sprawy w pierwszym rzędzie stwierdzić należy, że ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu były niepełne bo nie uwzględniały przebiegu postępowania przed organem rentowym przed dniem 6 grudnia 2012 r. kiedy to M. Ł. złożyła formalnie wniosek rentowy (relacja z przebiegu tego postępowania odnotowana jedynie została w części wstępnej uzasadnienia wyroku przy przedstawianiu stanowisk stron), a powyższe miało - w ocenie tut. Sądu - decydujące znaczenie w zakresie następczej oceny prawnej sprawy, która w tak zaistniałych okolicznościach siłą rzeczy ograniczona została do zastosowania art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), bez koniecznych w tym wglądzie rozważań co do możliwości przyjęcia przewidzianego w art. 133 ust. 1 pkt 2 wyżej powołanej ustawy błędu organu rentowego skutkującego wstecznym ustaleniem prawa do renty. Naprawiając więc powyższe uchybienia Sądu I instancji odnotować w pierwszym rzędzie należy bezsporny stan faktyczny odnoszący się do przebiegu postępowania przed organem rentowym przed dniem 6 grudnia 2012 r. , w którym istotne jest, iż wnioskodawczyni M. Ł. po okresie długotrwałej niezdolności do pracy związanej z dolegliwościami kręgosłupa i przebytem w kwietniu 2011 r. zabiegiem operacyjnym przepukliny jądra miazdżystego (...) (od 10 lutego 2011 r. do 10 sierpnia 2011 r.) nabyła prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od 11 sierpnia 2011 r. do 6 lutego 2012 r. W dniu 23 stycznia 2012 r. odwołująca złożyła ponownie wniosek o ustalenie prawa do tego świadczenia na dalszy okres, co jednak spotkało się z odmowną decyzją ZUS z dnia 25 kwietnia 2012 r. opartą na zgodnych orzeczeniach lekarza orzecznika z dnia 13 marca 2012 r. i komisji lekarskiej Zakładu z dnia 19 kwietnia 2012 r., przyjmujących odzyskanie przez M. Ł. zdolności do pracy. W postępowaniu sądowym wywołanym odwołaniem wnioskodawczyni od powyższej decyzji w sprawie IV U 113/12 Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu, wykazane zostało w drodze opinii biegłego neurologa, iż to stanowisko ZUS było błędne jako, że odwołująca po dniu 6 lutego 2012 r. nie odzyskała zdolności do pracy, przy czym jej stan zdrowia nie rokował też odzyskania zdolności do podjęcia zatrudnienia czyniąc ją częściowo niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy emerytalno – rentowej. Powyższe stanowisko opiniującego w sprawie biegłego legło też u podstaw wyroku Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 20 września 2012 r. oddalającego z tego właśnie względu odwołanie wnioskodawczyni. Prawdliwość zaś powyższego ustalenia dodatkowo potwierdzona została w niniejszym postępowaniu sądowym w opinii innego biegłego neurologa, który zgodził się ze stanowiskiem swego poprzednika z w/w sprawy IV U 113/12 Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu, co do tego, iż po wyczerpaniu świadczenia rehabilitacyjnego stan zdrowia wnioskodawczyni czynił ją częściowo niezdolną do pracy, co dodatkowo potwierdza wykonana w listopadzie 2012 r. reoperacja kręgosłupa. Powyższe ustalenia faktyczne są zaś o tyle istotne, że niewątpliwie potwierdzają one błąd organu rentowego (błąd orzecznicy

gremiów, za które ZUS ponosi odpowiedzialność) w zakresie oceny stanu zdrowia M. Ł. na dzień 7 lutego 2012 r. W świetle zaś przepisów tak rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania i niezdolności do pracy (Dz. U. Nr 273 poz. 2711 ze zm.), jak i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. Nr 237 poz. 1412), ma to zasadnicze dla wyniku sporu znaczenie. Zgodnie bowiem z § 7 ust. 2 pierwszego z wyżej powołanych rozporządzeń, przy wyeliminowaniu omawianego błędu, lekarz orzecznik mógł orzec o niezdolności do pracy odwołującej nawet w sytuacji ubiegania się przez nią wyłącznie o świadczenie rehabilitacyjne, co z kolei - stosownie do § 34 drugiego ze wskazanych rozporządzeń - obligowało ZUS do wydania decyzji odmawiającej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego z jednoczesnym jednak poinformowaniem zainteresowanej o możliwości ubiegania się przez nią o rentę, co w sytuacji zgłoszenia wniosku o to świadczenie przed dniem w którym decyzja odmowna stała się prawomocna oznaczało możliwość przyjęcia za datę jego złożenia daty zgłoszenia wniosku o świadczenie rehabilitacyjne (w tym więc wypadku 23 stycznia 2012 r.), a w konsekwencji przyznanie M. Ł. prawa do renty już od dnia 7 lutego 2012 r.

Zaniechanie więc przez pozwany organ rentowy powyższych działań, a w konsekwencji złożenie przez odwołującą wniosku rentowego dopiero w dniu 6 grudnia 2012 r. miały swoje źródło w pierwotnym błędzie orzeczniczym ZUS – co w ocenie tut. Sądu - stanowi przewidziany w powołanym na wstępie art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) błąd organu rentowego, skutkujący przyznaniem M. Ł. prawa do renty za wyżej wskazany okres wsteczny od 7 lutego 2012 r. do 30 listopada 2012 r. (tu dodatkowo mając na względzie utrwalone w judykaturze tak sądów powszechnych jak i Sądu Najwyższego szeroko rozumiane pojęcie omawianego błędu – por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2012 r. II UK 130/12 OSNP 2013/21-22/258 ).

Z tego to więc zasadniczego względu i na podstawie art. 386 § 1 kpc orzeczono jak w sentencji (pkt I wyroku), Końcowy wynik sprawy uzasadniał z kolei obciążenie ZUS poniesionymi przez skarżącą kosztami postępowania odwoławczego ograniczonymi do opłaty sądowej od apelacji w kwocie 30 złotych, o czym orzeczono jak w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 98 kpc w związku z art. 108 § 1 kpc i art. 109 § 1 zdanie 2 kpc.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)